

nášejí jednotlivcům hospodářské výhody, aniž by se tu předpokládalo, že jednotlivci takoví by jich používali nějakým zvláštním, odchýlným a všeobecnosti nedovoleným způsobem. Tyto výhody mohou, jde-li o zařízení komunikační, spočívat v tom, že komunikace slouží ve zvláště stupňované míře dopravní potřebě jednotlivce, nebo že mu jinak (na př. usnadněním přístupu k živn. podniku a tak zvýšením jeho frekvence) je hospodářsky prospěšnou.

Veden jsa nesprávným výkladem ustanovení cit. § 26, neposuzoval žal. úřad, ač v rozhodnutí konstatuje, že komunikace, o níž jde, používá téměř výhradně dvůr H., zda důsledkem této okolnosti nemá jeho majitel z cesty a mostu »zvláštního hospodářského prospěchu« ve smyslu uvedeného předpisu. Z tohoto důvodu jest nař. rozhodnutí nezákonné. K poukazu odvodního spisu zúč. strany na to, že podle § 26 lze požadovati příspěvky na udržování jen takových zařízení, která byla zřízena za působnosti cit. ustanovení, sluší podotknouti, že mínění toto je nesprávné. Paragraf 26 odst. 1 připouští vybírání příspěvku i na »udržování těchto zařízení«. »Těmito« zařízeními se rozumějí ona, že kterých mají jednotlivci zvláštní hospodářský prospěch, a nikoli ona, jež byla již s příspěvky podle tohoto §u nově zřízena.

Č. 12.224.

Mimořádná opatření vyvolaná válkou a převratem. — Akciové společnosti: * Ze zák. č. 78/1927 Sb. nelze dovoditi, že by nové ocenění předmětů ve východiskové bilanci nesmělo býti provedeno tenkrát, byly-li tyto předměty pořízeny v méně již stabilisované.

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 5034/34.)

Prejudikatura: Boh. A 12.064/35.

Věc: Firma Továrna na plstě, akc. spol. v S. proti ministerstvu vnitra o zvýšení akciového kapitálu.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím ze 6. října 1933 neschválilo ministerstvo vnitra v dohodě s min. financí a obchodu st-lce zvýšení akciového kapitálu na základě stabilisační bilance, sestavené k 1. lednu 1931 podle zák. č. 78/1927 Sb., a to s odůvodněním, že podle tohoto zákona lze za použití jeho daňových a poplatkových výhod nově oceniti — jak je zřejmo z dův. zprávy zákona — pouze předměty bilancované až do sestavení stabilisační východiskové bilance v peněžních jednotkách o kupní síle odlišné od kupní síly stabilisované československé koruny, st-lka však ocenila nově podle tohoto zákona také předměty, které byly pořízeny v r. 1927 a letech pozdějších, tedy předměty, které byly již před východiskovou stabilisační bilancí účtovány ve stabilisované československé měně, takže východisková stabilisační bilance nevyhovuje zákonu č 78/1927 Sb.

Jednaje o stížnosti, na toto rozhodnutí podané, přihlédl nss především k závěrečné námitce stížnosti, již je v podstatě vytýkáno, že žal. úřad překročil svou pravomoc, jestliže věcně zkoumal nové ocenění předmětů v podniku st-lichně užívaných ve stabilizační bilanci, ač zák. č. 78/1927 Sb. povolává úřad v § 15 pouze ke zkoumání stabilizační bilance po stránce formální. Soud nemohl však tuto námitku uznati důvodnou. Podle § 15 zák. č. 78/1927 Sb. omezí se úřad vykonávající právo dozorčí a schvalující změny stanov vyvolané sestavením východiskové bilance — a o tuto činnost šlo při nař. rozhodnutí u žal. úřadu — jen na otázku, zda byly splněny předpisy tohoto zákona (scilicet zák. č. 78/1927 Sb.). Kdyby tedy zákon obsahoval ustanovení, že není možno ve stabilizační východiskové bilanci oceniti nově předměty, které byly již před touto bilancí účtovány ve stabilizované československé měně, jak za to má žal. úřad, nebylo by lze důvodně tvrditi, že by žal. úřad neoprávněně bilanci východiskovou po této stránce zkoumal, kdyžť mu podle zákona právě náleží, aby při svém rozhodování přihlížel k tomu, zda byly předpisy tohoto zákona splněny, a kdyžť tato otázka netýká se zřejmě výše hodnoty nově oceněných předmětů, o níž náleží uvažovati finančním úřadům podle § 22 zák., resp. rozhodčímu soudu podle § 20 zák. Záleží tedy na tom, zda zákon podobné ustanovení obsahuje, resp. zda lze je z něho výkladem vyvoditi, a spor soustřeďuje se tudíž na otázku, zda skutečně zák. č. 78/1927 Sb. vyloučil z nového ocenění ve stabilizační bilanci předměty, které byly pořízeny v letech 1927 a pozdějších a jež tedy byly již před východiskovou bilancí účtovány ve stabilizované měně.

Soud musil tu dát za pravdu stížnosti, která namítá, že v zákoně podobného ustanovení vůbec není, a že k výkladu zákona, který je jasný, nelze použití vývodů důvodové zprávy, která — pokud jedná o účelu zákona — je v rozporu se zněním zákona. Již v nář. Boh. A 12.064/35 vyslovil tento soud názor, že ze zák. č. 78/1927 Sb. nelze nijak dovoditi, že by nové ocenění předmětů ve východiskové bilanci smělo býti provedeno jen tenkrát, byly-li tyto předměty v dosavadní bilanci oceněny podle nějaké dnes již nesprávné hodnoty československé koruny z doby dřívější. V tomto nálezu bylo zaujato také stanovisko k okolnosti, že materiálie zákona mluví pro mínění žal. úřadu, jak to zdůrazňuje odvodní spis žal. ministerstva. Soud, setrvávaje na právním názoru v cit. nálezu zaujatém, odkazuje proto podle § 44 j. ř. na vývody v něm obsažené. Pokud však žal. úřad v odvodním spise snaží se vyvrátiti námitku stížnosti na nepřipustnost použití materiálií zákona, které jsou v rozporu se zněním zákona, poukazem na to, že, lze-li podle nálezu tohoto soudu, stížností na podporu jejího stanoviska citovaného, Boh. F 6690/33, použití důvodové zprávy jako interpretační pomůcky tam, kde znění zákona připouští možnost několika výkladů, že tím spíše lze jí použití v daném případě, kde s pomocí důvodové zprávy je možný jen jediný výklad a to takový, jaký je vyjádřen v nař. rozhodnutí, tu sluší poznamenati toto: Smysl důsledně zastávaného názoru tohoto soudu o významu materiálií zákona pro výklad zákona je ten, že materiálie jsou významnou pomůckou výkladovou tehdy, jestliže obsah zákona je nejistý, nebo připouští-li některé zákonné ustanovení dvojí výklad. Jestliže však zákonné znění je samo o sobě jasné a připouští-li

výklad pouze jednoznačný, pak nelze se dovolávat materiálií zákona proti tomu výkladu, který se podává přímo ze zákona. V daném případě není možno ze znění zákona dospěti k jinému úsudku, nežli k tomu, že při oceňování předmětů ve východiskové stabilizační bilanci nerozlišuje se mezi předměty, které byly pořízeny krátce před sestavením této bilance, nebo v době, která je sestavení bilance velmi vzdálena, a důsledně také ne, zda byly tyto předměty pořízeny v době již stabilizované či nikoli. Je-li tomu tak, není možno se materiálií zákona pro opačný výklad zákona dovolávat, nehledíc ani k tomu, že i v těchto materiáliích samých, jak bylo podotknuto již ve shora citovaném nář. Boh. A 12.064/35, lze nalézt výroky, které se zněním zákona jsou v plném souhlasu.

Podle toho, co bylo uvedeno, není nář. rozhodnutí, jež je založeno na výkladu zák. č. 78/1927 Sb., který soud nemohl uznati správným, ve shodě se zákonem, pročež slušelo je zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 12.225.

Cesty: * I zkrácení dosavadního komunikačního spojení může mít povahu cesty nutné s hlediska zák. č. 46/1864 z. z. čes. a § 28 odst. 2 č. 3 čes. ob. zřiz., přistoupí-li k tomu jiné okolnosti, které jsou pro nutnost cesty charakteristické (na př. bezpečnost dopravní, technická výstavba cesty, její účel a p.).

(Nález ze dne 20. prosince 1935 č. 6252/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 10.130/32.

Věc: Obec R. proti zemskému úřadu v Praze o veřejnost cesty.

Výrok: Nář. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem zemského úřadu v Praze z 26. března 1930 bylo v cestě instanční potvrzeno usnesení obec. zastupitelstva v R., jímž bylo vysloveno, že cesta na parcelách č. kat. 80 a 554 v katastrální obci R. je cestou veřejnou. Ke stížnosti majitelů pozemků, po níž cesta vede, zrušil nss nálezem z 9. listopadu 1932 (Boh. A 10.130/32) toto rozhodnutí zemského úřadu pro vadu řízení, kterou shledal v tom, že nebyla v řízení správním zjištěna místní komunikační potřeba do té míry, aby bylo lze učiniti závěr, že příslušná cesta je komunikací nutnou. Vzhledem k tomuto nálezu nss-u uložil zemský úřad v Praze okresnímu úřadu ve Slaném, aby provedl místní šetření za účasti stran za účelem zjištění místní komunikační potřeby sporné cesty. Při tomto šetření bylo konstatováno, že sporná cesta, již používají pouze pěší, je dlouhá 2.107 m a že se jí používá jako spoje z obce R. k N. V protokolu o místním šetření je uvedeno, že s N. má obec R. ještě tři jiné spoje, z nichž dva, vedoucí částečně po okresních silnicích, jsou delší nežli pěšina, o kterou jde, o 499 m a 176 m. K výsledku šetření vyjádřila se st-lka i dnešní zúčastněná strana (majitel pozemků, po níž cesta vede) a obě strany zaujaly pak také ve zvláštních podáních stanovisko k vyjádření protistrany. Zúčastněná strana v podstatě popírala, že by byla